

poslopja in pa one hiše, v katerih so stanovali ministri, odlični ptujci in znani pristaši Karavelovi; iz teh hiš se ni spustil nihče, še celo posli ne, ki so zjutraj hoteli po vodo, tudi notri se ni spustil nihče. Ob enem so hodile patrole po cestah in so gonile ljudstvo, kateremu se še sanjalo ni, kaj se godi, v cerkev. Vsakemu, ki je stopil v cerkev, dajali so za to nastavljeni ljudje v roke po en do dva rublja. To ravnanje je bilo posebno po godu mlekarjem in kmetom z okolice, ki so se s svojimi pridelki pripeljali na trg ter so bili prijetno iznenadeni, ko se jim je dajal denar, ne da bi bili za-nj morali dati blaga.

Pred 5. uro opravljaj je metropolit službo Božjo in je pri nji vernim naznanil: Bog je bolgarsko ljudstvo rešil kneza Battenberškega in ga zopet pripeljal v varstvo mogočnega cara vseh Rusov.

Po končani službi Božji vstrelili so zbrani vojaki pred cerkvijo trikrat, da bi slavili veselo dogodbo. — To streljanje je še le zbudilo boljši del prebivalstva, katero je začudeno hitelo na ceste ter ni moglo razumeti čuvši, da se je knez odpovedal, tudi odpeljal in da se je ustanovila nova vlada.

Ljudstvo se je med tem gnalo pred ruski konzulat. To je hiša z enim nadstropjem in balkonom. Na balkonu so stali Bogdanov, oskrbovalec ruskega konzulata, njemu na desni metropolit Klement, na levi pa Cankov, v ozadji bil je Grujev.

Metropolit vzdignil je svoje roke rekoč, da hoče blagosloviti ljudstvo, in ljudstvo je pokleknilo, da prejme duhovski blagoslov. Med tem so agitatorji kričali „ura!“ ter so Bogdanova prosili pomoči, katero jim je v imenu carovem tudi obljubil. Tako je tekla ta stvar in le malo ljudem se je sanjalo o resnici in pa da je bilo samo pest ljudi, ki so vse priredili. Še le mnogo kasneje v teku dneva, ko se je zvedela resnica, prišlo je prebivalstvo k zavednosti in je očitno preklinjalo hudodelnike, ki so kneza pregnali.

Po kakošnih sredstvih so zarotniki segali, razvidi se iz sledečega: Iz zasedenih hiš ni smel nihče stopiti, vsakemu brez razločka žugalo se je z vstreljenjem. Zastopnik baron Hirsch-ev v Sofiji predril je okoljenje, pa takoj žvižgali ste za njim dve krogli, potem je previdel, da je boljše, vrniti se in tiho ostati v stanovanji. V soboto in nedeljo podpisavale so se vse depeše in vsi ukazi z imenom Karavelovem in onim vojnega ministra Nikoforovega. Oba sta ugovarjala in žugala, posebno Nikoforov vedel se je kot besen. Podtikanje imen se je nadaljevalo in le tej slepariji pripisati je pičli vspeh, ki se je dosegel začetkom. — Med tem se je ubogemu ljudstvu delilo obilno denarja, pa omikanci so glasno izražali nevoljo v kljub pretečemu vladanju.

Pred vsem zaukazalo se je, da se ne smejo nikakoršne depeše odpošiljati, celo one diplomatov ne. Po tem dogovorila sta se nemški in avstrijski zastopnik in sta svoje poročila po zaupniku odposlala z naročilom, naj jih v Pirotu odda na Dunaj in v Berlin. Na meji so posla prijeli. Hotel je v Sofijo telegrafirati, da bi nemškemu zastopniku naznanil, kaj se je zgodilo. Pa depeša se ni sprejela, potem se je vrnil sam. Nemški zastopnik podal se je k Cankovu ter je z njim govoril tako, kakor se gre. Potem je Cankov takoj dal povelje, posla pustiti. Ta je odšel in je srečno došel v Piroto. Takih dogodbe primerilo se je nekoliko, pa samo nemški zastopnik imel je vspeh s svojim ugovorom.

Tako poroča „Pester Lloyd“ v očitvidno Nemški prijazni, Ruski nasprotni pisavi. Koliko je na tem resnice,

koliko pa kinča, pokazala bo bližnja prihodnost. Jedro poročila pa potrjujejo uže novejšje dogodbe same, vrnitev kneza Aleksandra v Bolgarsko.

Naši dopisi.

Iz Ljubljane. — † Stolni prošt Josip Zupan. Po dolgi, mučni boleznii sklenil je gospod stolni prošt Josip Zupan minulo nedeljo zjutraj v 76. letu starosti svoje, časti Božji posvečeno življenje. Pokojni bil je rojen v Kropi dne 12. marca 1811. leta, mašnika posvečen dne 3. avgusta 1836. l. in je toraj začetkom ravno minulega meseca obhajal 50letnico svojega mašništva. Leta 1839. bil je za kaplana stolne cerkve poklican v Ljubljano in je toraj polnih 47 let nepretrgoma deloval za čast Božjo v stolni cerkvi ljubljanski, začetkom kaplan, kasneje župnik, kanonik, dekan in konečno kot prošt. Ni čuda, da je skoraj vse stareje prebivalstvo ljubljansko osebno poznal, kakor so nasproti Ljubljancani njega poznali in čislali, kot izvrstnega govornika, spovednika, dobrega svetovalca in pomočnika v silah.

Pokojni bil je z velikim vspehom in hvalevrednim okusom skrbel za olepšanje stolne cerkve, bil je velik dobrotnik ubogih in izrekoma svoj rojstni kraj Kropo obdaroval je z izredno milostivo in radodarno roko. Kedar je bil čas političnih borb, ni se umikal, temveč odločno in brez ovinkov stal je spredaj med boritelji za našo narodno stvar dobro vedoč, da se borimo za nedotakljive svetinje narodove.

Pogreb bil je v ponedeljek popoldne ob 4. uri in so pokojnega k grobu spremili: milostivi knezoškof Jakob, ves stolni kapitel, prošt novomeški, 100. frančiškani, veliko število duhovščine, sorodniki in dolga vrsta meščanov ljubljanskih.

Bodi zemljica lahka blagemu gospodu!

— Gosp. c. kr. deželni predsednik baron Winkler vrnil se je minuli petek zopet nazaj v Ljubljano po prav kratkem odpustu in pri pogrebu Zupana 29. vendar

— O koleri na Kranjskem v Loškem Potoku poletje bilo. Hrvatske poroča uradna „L. Z.“, da se je v Travniku občine Loški Potok od 26. avgusta naprej pripetilo 6 novih slučajev obolenja za kolero, med katerimi sta se dva končala s smrtjo. Ena prej obolela oseba umrla je dne 29. avgusta. Od 9. avgusta naprej je toraj tam za kolero obolelo 17 ljudi, in to: 1 na Hribu, 15 v Travniku in 1 na Gori. Ker se je kolera v Travniku pokazala epidemična, je c. kr. deželna vlada tje odposlala s pritrjenjem ministerstva kot pomočnega zdravnika zoper kolero dr. Antona Žižeka z Ormuža.

— Ljubljanski kaznjenci kot gasilci na Koroškem. Ko je pred nekaj tedni v Kočah v Ziljski dolini na Koroškem nastal velik požar, bilo je, kakor časniki pišejo, ravno onih 66 kaznjencev z ljubljanskega grada, ki to poletje tam bivajo, da delajo zgrade proti hudournikom v Ziljski dolini, ki so z velikim vspehom branili razširjenje ognja, gasili goreče hiše, pomagali rešiti ljudi in premoženje in katerim se je zahvaliti, da se je samostan, cerkev in druga polovica vasi rešila.

Prav veseli nas, da celo tak del naših rojakov, ki so se težko pregrešili zoper kazensko postavo, celo za čas kazni ne delajo sramote deželi, temveč kažejo, da se boljšajo in da dejansko popravljajo, morebitiv razburjenosti in jezi, storjeno hudodelstvo. — Pa tudi sicer nas veseli, da se potrjuje ta poskušnja s kaznjenci, ker naša dežela ima še mnogo takega dela: csuševanja močvirja, zagrajenja potokov, prekladanja cest itd.

Pri takem delu koristili bodo kaznjenci občinam, deželi in državi z dovršenjem občekoristnih naprav, ka-

tere bi sicer mnogo več stale in se ravno zato še dalje odlašale. Nasproti pa obrtniki domači ne bodo imeli povoda tožiti, da jim kaznjenci delajo škodo pri njihovem obrtu.

— C. kr. vojno ministerstvo je vpeljalo potrebno, da se pri odpuščanju vojakov, iz onih krajev, v katerih je bilo slediti kaj kolere, ta bolezen ne zanese v druge kraje. V ta namen odločili se bodo za odpust namenjeni vojaki v posebne hiše ali šotore, tako, da ne pridejo v dotiko z drugimi vojaki, in prebivalci in še le, ko se bo pokazalo, da nihče med njimi nima bolezni in bode razkužena tudi vsa obleka, spustili se bodo vsak v svojo domovino.

— Vreme je sedaj uže teden dni prav lepo, gorko in zeló ugodno za poljske pridelke, posebno se te dni otava lepo posušena, hitro in z malimi stroški spravlja, kar je na korist vedno trpečemu kmetijstvu. Tudi vinorejci in vinopivci bodo veseli, ako lepo vreme traja še dalje.

— Obrtne zadruge v loškem sodnijskem okraji. Dne 2. in 3. avgusta sklenile so se pravila zadrugam v loškem sodnijskem okraji in se volili načelnikom: 1) za zadrugo gostilničarjev in mesarjev gosp. Gregor Lah v Ložu; 2) za zadrugo dopuščanih in rokodelskih obrtov, izimši gostilničarje in mesarje — gosp. Josip Lavrič v Ložu in 3) za zadrugo trgovcev in prostih obrtov gosp. Franc Žagar v Markovem.

— Dr. Leopold Gregorec izvoljen je bil v ptujskem volilnem okraju minuli ponedeljek z vsemi 341 glasovi proti enemu, katerega je prejel nasprotni nemškutarski kandidat Fürst, za državnega poslanca. Čestitamo!

— Naučni minister imenoval je zopet sedaj 47 suplentov za učitelje. Meseca julija bilo je uže tako za učitelje imenovanih 55 suplentov, tako, da se je v teh počitnicah namestilo 102 suplentov.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Cesar podal se je v Budapešt k svečanosti polaganja temeljnega kamna nove konjiške vojašnice in pa 20 letnici prisvojitve budimske trdnjave. Tudi vojni minister grof Bylandt-Rheidt podal se je k svečanostim v ogersko stolnico.

V nedeljo večer pripetila se je na južni železnici blizo Mödlinga poleg Dunaja velika nesreča, pri kateri je ostalo 7 potujočih mrtvih, 22 pa težko ranjenih.

Nesreča pripetila se je ob 8. uri in 11 minut zvečer vsled tega, ker se od zadej prihajajoč vlak ni ustavil pred drugim na tiru, okoli 400 korakov pred postajo Mödling stoječim lokalnim vlakom, temveč se z vso močjo zaletel va-nj tako, da so bili zadnji trije vagoni sprednjega vlaka popolnoma razdjani, streha zadnjega porinila se je vrh tretjega voza, 60—80 oseb, ki so bile v teh vozéh, so skoraj vse več ali manj ranjene. — Poškodovani so skoraj sami Dunajčani.

Ogerska. — Ravno danes pričele so se slovesnosti obhajanja 20 letnice prisvojitve trdnjave budimske. Cesar bil je pri prihodu srčno pozdravljen, navzoči so bili župan Rath in ministri razun ministerskega predsednika Tisze.

Kar je svečanost izdatno povzdignilo, je to, da je nemški cesar tje odposlal vojaško deputacijo z enim generalom, 2 polkovnikoma in 2 stotnikoma. To se smatra za uradno zadostenje za odbito vabilo v Berlinu in v Monakovem. Nemški gostje bili so tudi še prav posebno sijajno sprejeti. Cesar naročil je za-nje stanovanje v prvem hotelu, jih je za čas bivanja sprejel kot svoje goste in jih je povabil tudi k vojaškim vajam, katere

se ob enem vrše v bližini budimski. Včeraj pričel je cesar v spremstvu generalnega adjutanta barona Poppa ob 1. uri v zgodovinski razstavi, kjer so ga pričakovali vsi ministri razun Tisze in pa grof Julij Andrassy, pa mestri župan; minister baron Kemeny pozdravil je cesarja, kateri je potem v spremstvu kustosa Majlatha tri četrt ure ogledaval razstavo. Pri odhodu bil je živahno pozdravljan.

Trst. — Načelnik tukajšnje trgovske hiše Lialopulo, ki kupčuje z lesom, je pobegnil, zapustivši baje dolgov nad 200.000 gold. Najnovejše poročilo o kolero se glasi: Od ponedeljka do torca opoldne za kolero je obolelo 8 oseb, ena umrla. Dalje jih je obolelo na novo: v Isoli 4, v Mugiji 3, v Malvorasi 1, v Tribanu 1 in v Berguda (okraj Voloska) 2 osebi.

Bolgarska. — Knez Aleksander bolgarski se s slovesnimi sprejemi vrača nazaj v svojo deželo. V Ruščuku, Sistovi in Trnovem bil je sprejet z velikanskim navdušenjem. S Trnova namerava se podati v Plodiv in še le od tod v Sofijo.

Prvi nasledek zadnjih dogodbe na Bolgarskem videti je, da bodo prijateljske razmere med Bolgarsko in Srbsko.

Sicer ste pa začasno v Bolgarski dve vladi, ena v Sofiji pod načelstvom Karavelovega, druga pa pod predsedstvom Stambulovega za ostalo Bolgarsko in izhodno Rumelsko. Stambulov ločil se je od Karavelovega zato, ker je ta pritrdil, da naj Ruska odpošlje komisarja k enketi, prvi pa zahteva, da se imajo stvari vrediti brez vtikanja Ruske.

Brzjavni z dne 30. avgusta v tej zadevi se glasé:

Sofija. Stambulov sam brzjavlja, da je kralj Milan srbski knezu Aleksandru poslal brzjavno čestitko. Na to je knez izrekel zahvalo in nado, da bi se kmalu ustanovile prijateljske razmere med obema deželama.

S proklamacijo kneževo z dne 29. avgusta potrjujejo se ministri, katere je imenovalo ustavno vladarstvo gospodov: Stambulov, Slavejkov in Stranski. Knez v proklamaciji čestita Stambulovu, da je vzdržal red in se zahvaluje ljudstvu in vojni zato, da so čast in neodvisnost domovine rešili. Dalje poroča se o slovesnem sprejemu kneževem v Ruščuku, pri katerem so bili, kakor „Agence Havas“ poroča, navzoči zastopniki vseh vlasti.

Trnovo. Ob 7. uri 10 minut: Knez Aleksander, ki je Sistovo zapustil ob 9. dopoldne, došel je sem ob 6. uri zvečer. Dogodba od dne 21. avgusta storila je kneza silno bolj priljubljenega. Na vsi poti sprejemalo je ljudstvo pod vodstvom duhovnikov s podobami svetnikov zeló sijajno. Pet kilometrov nad Trnovom čakalo je veliko ljudi peš na vozovih in konjih prihoda njihovega.

Žitna cena

v Ljubljani 25. avgusta 1886.

Hektoliter: pšenice domače 6 gold. 66 kr. — banaške 7 gold. 10 kr. — turšice 4 gold. 87 kr. — soršice 6 gold. 45 kr. — rži 4 gold. 87 kr. — ječmena 4 gold. 6 kr. — prosa 4 gold. 87 kr. — ajde 4 gold. 22 kr. — ovs 2 gold. 76 kr. — Krompir 2 gold. 50 kr. 100 kilogramov.

V Kranji 30. avgusta.

Hektoliter: Pšenica 6 gld. 50 kr. — Rrž 4 gold. 86 kr. — Oves 2 gold. 92 kr. — Turšica 5 gold. 52 kr. — Ječmen 4 gld. 5 kr. — Ajda 4 gld. 35 kr. — Slama 100 kilogr. 2 gld. 40 kr. — Seno 2 gld. — kr. — Špeh 1 kilogr. 54 kr.